UNIA METROPOLII POLSKICH
IM. PAWŁA ADAMOWICZA

Warszawa, 23 października 2026 r.

Stanowisko Unii Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza w sprawie wypowiedzi Minister Funduszy i Polityki Regionalnej Katarzyny Pełczyńskiej-Nałęcz

Z najwyższym oburzeniem przyjęliśmy publiczną wypowiedź Minister Funduszy i Polityki Regionalnej Katarzyny Pełczyńskiej-Nałęcz dotyczącą zniesienia ograniczenia liczby kadencji wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Choć Sejm odrzucił dziś projekt ustawy znoszącej dwukadencyjność, dyskusja o przyszłości samorządu nie powinna sprowadzać się do podważania uczciwości i dorobku wybranych przez mieszkańców liderów.

Sprowadzanie wieloletniej pracy samorządowców do „zagrzanych spółeczek i posadeczek", sugerowanie powszechnych nieformalnych powiązań z deweloperami oraz przedstawianie demokratycznie wybranych władz lokalnych, jako grupy broniącej własnych przywilejów, jest krzywdzącym i niedopuszczalnym uogólnieniem.

Nie ma naszej zgody na obrażanie tysięcy samorządowców, którzy każdego dnia pracują na rzecz mieszkańców. Nie ma naszej zgody na podważanie ich uczciwości i dorobku tylko dlatego, że wielokrotnie uzyskali demokratyczny mandat.

Pani Minister nie przedstawiła żadnych dowodów uzasadniających tak daleko idące sugestie. Od minister konstytucyjnej oczekujemy odpowiedzialności za słowo, szacunku dla samorządności i rzeczowych argumentów, a nie populistycznych oskarżeń i utrwalania stereotypów.

Szczególnie bulwersuje nas, że słowa te padają z ust minister odpowiedzialnej za politykę regionalną, której fundamentem jest współpraca z samorządami. Jeżeli minister konstytucyjna w taki sposób postrzega samorząd, swojego podstawowego partnera we współtworzeniu i realizacji polityki regionalnej, to jak wyobraża sobie dalszą współpracę z tymi, których publicznie dyskredytuje i którym przypisuje nieuczciwe intencje?

Nie można z jednej strony oczekiwać od samorządów skutecznego wykorzystywania funduszy europejskich, realizacji strategicznych inwestycji i odpowiedzialności za rozwój lokalnych wspólnot, a z drugiej podważać ich wiarygodności. Partnerskiej współpracy między rządem a samorządem nie buduje się na insynuacjach i publicznym lekceważeniu partnera.

Analiza Unii Metropolii Polskich, przygotowana na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej, pokazuje, że w latach 2006 - 2024 zmiana włodarza nastąpiła w 87% polskich gmin. W kolejnych wyborach od 2010 roku zmiany następowały w około 30 - 40% gmin. Mieszkańcy nie potrzebują

BIURO: PAŁAC KULTURY I NAUKI,
POK. 1801 (XVIII PIĘTRO)
PLAC DEFILAD 1, 00-901 WARSZAWA,
TEL. 22 656 76 16 ; E-MAIL: BIURO@METROPOLIE.PL
WWW. METROPOLIE.PL

polityków w Warszawie, którzy będą decydować za nich, kiedy należy zmienić wójta, burmistrza czy prezydenta miasta. Potrafią dokonać takiej oceny sami i wielokrotnie to udowodnili.

Wieloletnie sprawowanie funkcji nie jest dowodem nieuczciwości, a zmiana włodarza nie gwarantuje przejrzystości. Nadużycia należy zwalczać poprzez skuteczną kontrolę i egzekwowanie prawa, a nie poprzez zbiorowe pozbawianie doświadczonych samorządowców możliwości kandydowania.

Według analizy UMP utrzymanie obecnych przepisów oznacza, że w wyborach w 2029 roku dotychczasowi włodarze w 1519 gminach, czyli w 61% wszystkich polskich gmin, nie będą mogli ponownie kandydować z powodu limitu kadencji. W warunkach wojny za wschodnią granicą, zagrożeń hybrydowych i kolejnych kryzysów tak rozległa, wymuszona ustawą zmiana może zagrozić ciągłości zarządzania oraz osłabić odporność lokalnych wspólnot i w konsekwencji całego państwa. Doświadczenie zdobyte podczas pandemii, kryzysu uchodźczego, powodzi i innych sytuacji nadzwyczajnych jest zasobem państwa, którego nie wolno lekkomyślnie marnować. Żaden samorządowiec nie jest niezastąpiony, ale to mieszkańcy powinni decydować, czy chcą nadal korzystać z jego wiedzy i doświadczenia.

Unia Metropolii Polskich podtrzymuje stanowisko całej strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego z 2025 roku, opowiadające się za zniesieniem dwukadencyjności. Nie bronimy stanowisk ani przywilejów. Bronimy fundamentalnej zasady demokracji - prawa mieszkańców do swobodnego wyboru swoich przedstawicieli. Demokracji nie wzmacnia się poprzez odbieranie obywatelom możliwości ponownego wyboru osoby, której ufają.

Wzywamy Minister Katarzynę Pełczyńską-Nałęcz do wycofania krzywdzących insynuacji oraz przedstawienia rzetelnych danych uzasadniających formułowane oskarżenia. Oczekujemy szacunku dla samorządności i powrotu do partnerskiego dialogu.

Apelujemy do parlamentarzystów o dalszą debatę opartą na faktach i powrót do prac nad zniesieniem ustawowego ograniczenia liczby kadencji wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

Samorządność nie jest przywilejem lokalnych polityków. Jest prawem obywateli. O tym, kto kieruje gminą, mają decydować mieszkańcy w demokratycznych wyborach - nie politycy w Warszawie.

Tadeusz Truskolaski
Prezes Zarządu Unii Metropolii Polskich
Prezydent Miasta Białegostoku